

da je dobila »Ljubljana« 4000 K podpore za leto 1912. »Ljubljana« je seveda klerikalno pevsko društvo. Tako gre to venomer. Radi bi vedeli, koliko bi dež. odbor dovolil kateremu naših in drugih društev za njegove namene, če bi kaj prosilo. V deželni dvorcu se gotovo ne bi domislili, da smo mi prebivalci kranjske dežele ter da s svojim delom in svojim konzumom sorazmerno vsaj toliko prispevamo deželni gospodarstvu, kolikor tisti, ki se jim deželna denarnica tako rada odpira.

—r— **Zastopnik učiteljstva v c. kr. deželni šolski svet.** V smislu § 38. in 39. novega zakona o šolskem nadzorstvu mora biti vzet zastopnik učiteljstva iz stanu vadijskih, ljudskošolskih in meščanskošolskih učiteljev, in sicer ga imenuje naučni minister na podlagi ternopredloga, ki ga poda deželni odbor. Kranjski deželni odbor je predlagal ta-le ternopredlog: **Adolf Sadar**, učitelj na II. mestni šoli; **Janko Grad**, nadučitelj v Košani, in **Janko Polak**, nadučitelj v St. Vidu na Dolenjskem. Vsi trije so Slomškariji; prvi že, kar je učitelj, zadnja dva sta pa uskoka, a literarno dejavna, dočim je Adolf S. neznan učitelj, pač pa strasten klerikalec in intimen prijatelj Janka Nepomuka Jegliča. Na to mesto je spekuliral J. N. Jeglič, a ker je njegova zvezda otemnela, je predlagal deželni odbor svojega prijatelja Adolfa, ki bi se mu, če bi Jegličeva zvezda zopet zasvetila, tudi umaknil s tega častnega mesta. Torej Praprotnik-Pezdič-Cerničev naslednik v dež. šol. svetu bo pedagoška korifeja **Adolf Sadar!** To ni zapostavljanje, to je očitno norčevanje iz ljudskega šolstva in učiteljstva!

—r— **Zmaga naprednega učiteljstva v logaškem okraju.** Dne 8. t. m. se je vršila volitev zastopnikov učiteljstva v okrajni šolski svet v Logatcu. Zmagala je s silajno večino napredna lista. Za zastopnika sta izvoljena tovariša Punčuh (40 glasov) in Repič (38 glasov), za namestnika ravnatelj Kavčičeva (39 glasov) in tovariš Jug (38 glasov). Lista Slomškarijev (Gostiša-Tratnik-Gabrovšek-Kobal) je dobila malenkost 9 do 11 glasov. — Živel napredno in značajno učiteljstvo!

—r— **Zmaga naprednega učiteljstva.** Pri volitvi v okrajni šolski svet litijski, ki se je vršila dne 4. t. m., je na vsej črti sijajno zmagala lista naprednih kandidatov. Izvoljena sta bila z veliko večino nadučitelj Zajc iz Vel. Gabra in nadučitelj Andolšek iz Litije, namestnikom pa napredna kandidata nadučitelj Levstik in nadučitelj Kozjak v Zagorju. Slomškarija je vključil silni agitaciji sramotno propadla. Slava zavednemu učiteljstvu!

—r— **»Sava«.** V Kranju je začel izhajati nov tednik »Sava«. Že iz 1. številke je razvidno, da se bo pošteno in moško zayzema tudi za čast, ugled in korist šole in učiteljstva. Tako je prav! Priporočamo!

—r— **Draginjske doklade učiteljstvu.** Po preteku desetih mesecev je kranjski deželni odbor končno vendarle razdelil učiteljstvu draginjske doklade. Po isti »previdnosti«, po kateri so se delile ljubljanskemu oženjenemu učiteljstvu stanovanjske doklade, sta razdelila dr. Zajec in njegova desna roka Janko Nepomuk Jeglič tudi neoženjenemu učiteljstvu draginjske doklade. Seveda je bilo te »previdnosti« deležno prav majhno število naprednega učiteljstva, pač pa vsi člani Slomškove Zveze, ki so prejeli vsi 25 in 20 odstotno doklado. Razdelile so se draginjske doklade 365 učnim osebam; med temi je 297 učiteljev in 68 učiteljev, med temi učitelji je pa 8 frančiškanov (v Novem mestu) in 6 katehetov (v Ljubljani), ki so vsi prejeli po 25%, dočim so posvetni učitelji prejeli večinoma po 10%! Izmed vsega te čudovite previdnosti deležnega učiteljstva jih je prejelo 25% doklado = 145; 20% doklado = 85; 15% doklado = 8 in 10% doklado pa 127. Napredno učiteljstvo si bo to »previdnost« dobro zapomnilo in napravilo obračun z dr. Zajcem prihodnje leto. Božji mlini meljejo počasi, a sigurno; Janka Nepomuka Jegliča so že zmeli!

—r— **V deželni šolski svet** odpošlje deželni odbor dosedanje zastopnike dr. Lampeta, drž. poslanca Jarca in Jakliča in ravnatelja Remica. Namestniki so: dr. Zajec, dr. Zbašnik, dr. Pogačnik in Dermastja. Dr. Zajec bi bil rad izpodrinil Jakliča, pa se mu ni posrečilo; zato se je čutil užaljenega; edini grof Barbo je glasoval zanj.

—r— **Urednika »Dom in Sveta«** in »Vrtca« glasujeta v deželni šolski svet dosledno proti naprednemu učiteljstvu in proti predlogom naprednih krajskih šolskih svetov. To si je treba zapomniti in — uvaževati.

SUKNO in modno blago za gospode in gospe priporočila izročila hila **PROKOP SKORKOVSKY** in sin v Humpolcu na Češkem. Vzorec na željo brezplačno. Na željo dam tu izdelati gospodarske oblike. **ZEFIRE**

Štajerske vesti.

—g— **Odbor društva »Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks«** nam poroča: Dne 3. decembra pret. leta je umrl član Josip Jungmaier in 26. decembra Jakob Eisenle. Plačati je torej za 107. in 108. smrtni slučaj, za vsakega po 2 K. To vsoto je gotovo odposlati tekom meseca januarja 1913 obenem z doneskom za rezervni zaklad in za upravo, t. j. skupaj po 7 K. Leta 1912 je imelo društvo 10 smrtnih slučajev.

—g— **Iz deželnega šolskega sveta.** Imenovan je det. učitelj pri Nov. cerkvi blizu Ptuja Jožef Kladnik za učitelja v Sevnici; prestavljen je det. učitelj in šolski vodja v Pernicah Karel Vollmaner v pital pod Semeringom.

—g— **Žetale.** Zahvala. V nedeljo, dne 29. dec. 1912 smo obhajali veselico povodom stoletnice šole. Uspela je nad vse pričakovanje lepo. Šolska mladina je dobila za 100 K daril. Nadučitelj se čuti dolžnega, da se prav presrečno v imenu šolske mladine zahvali vsem blagim darovalcem za prispevke, kakor tovarišema Fr. Zrimšku in C. Trofeniku za velik trud, ki sta ga imela s pripravo, nadalje tov. Vin. Stoklasu, nadučitelju v Leskovcu, za njegov krasen in duhovit slavnostni govor. Istotako velja naj iskrena zahvala vsem cenjenim žetalskim prebivalcem, ki so na predvečer o bakljadi svoje hiše razsvetlili in olepšali. Srčna hvala vsem, ki so ob tej slavnosti pokazali prijateljstvo in vdanost do svoje ljube in prekoristne domače šole. Žetale, dne 31. dec. 1912. — M. Sotošek, nadučitelj.

Istrske vesti.

—i— **Iz Sv. Antona pri Kopru** poročajo: K 16:50, ki jih je nabrala gospica Valerija Mayerjeva med učiteljstvom, in sicer po zborovanju okrajne učiteljske konference za koprski okraj, je bilo določenih za Rdeči križ.

—i— **Potovalnim učiteljem kmetijstva za koprski okraj** s sedežem v Buzetu je imenovan Vladimir Kuret.

—i— **Obisk »Narodnega doma«** v Pulju prepovedan. Iz Pulja poročajo, da je oblast prepovedala voljaštvu obisk »Narodnega doma.« Vzroki tej odredbi nam niso znani.

Tržaške vesti.

—t— **Andrej Čok - Župan** †. Dne 30. pret. meseca se je v prijaznem Lonjerju preselil v večnost mož, ki je bil najpristnejši tip stare okoličanske značajnosti in krmenitosti. Že po svoji vnanosti, po svoji noži je ostal do svoje smrti zvest starim okoličanskim tradicijam. Dasi se ni silil nikoli v javnost, je bil preminoli Andrej Čok vendar širok znan in visoko spoštovan med okoličani. Le tedaj, ko je zvala narodna dolžnost okoličani v volilno borbo, je stopal pokojni Andrej Čok v vrste bojevnikov, tedaj je on, ki je s svojim vplivom in svojo avtoriteto, ki so se ji pokorili z malimi izjemami vsi vaščani, skrbel, da ni niti eden narodnih Lonjercev zanemaril svoje dolžnosti. Na tiste Lonjerce, ki so nekaj volili Mauronerja, se je moglo narodno vodstvo zanašati. Prišli so na glas elitne čete v narodni vojski. Po največjem delu je bila to njegova zasluga. Pri hiši pravijo pri »Županovih«. Toda pokojnik je bil de facto med Lonjerce pravi župan po svojem ugledu in vdanosti, ki so mu jo izkazovali vaščani. Ali v najlepši smeri je pokojnik praktično izvojeval svoje rodoljubje — v domači hiši. To je hiša slovenskega poštenja, kakršnih je le malo v naši okolici. Ugledna po vzornem gospodarstvu, ugledna po značajnosti vseh nje članov. Dasi preprost mož, je pokojnik obračal vso svojo pozornost izobrazbi svoje dece: štirim sinovom in hčeri. Eden sinov je inteligentni posestnik na domu, eden duhovnik, eden učitelj in eden odvetniški koncipient, a vsi vzgojeni v idealni ljubavi do svojega naroda. Pa tudi med laškimi meščani je hiša »Županovih« v Lonjerju spoštovana. Z Andrejem Čokom izgublja okolica enega svojih najtipičnejših reprezentantov iz stare garde, ki postaja redkeja in redkeja, izza časov, ko je trebalo osebnega poguma, ako si hotel biti pošten sin svojega naroda. In vsa okolica in vse tržaško Slovenstvo se pridružuje iskrenim srcem žalosti, ki je obiskala hišo Županovih v Lonjerju; vse tržaško Slovenstvo ohrani vzornemu pokojniku blag spomin! Naše sožalje!

Goriške vesti.

—g— **Goriški četrtištelec** — ponesrečil v Judenburgu. K svoji materi na Štajersko je šel dijak IV. razreda na goriški gimnaziji, Franc Prinčič iz Kozane, za božične praznike. S tremi tovariši se je šel

drsat na Muro, led se je udrl in utonili so vsi štirje.

—g— **Smrtna kosa.** V Lokvi na Krašu je umrl g. Avgust Praprotnik, župan in trgovec. Pokojnik je bil prej učitelj, potem se je posvetil trgovini. Praprotnik je bil vrl narodni mož, poseben podpornik družbe sv. C. in M. Pred smrtjo je določil, naj se, namesto da bi polagali vence na njegovo krsto, dotičniki rajši spominjo z darovi družbe sv. C. in M. Blag mu mu spomin!

Splošni vestnik.

Popravek. V prvi številki v letošnjem letu »Učiteljskega Tovariša« se je vrnila med razpisi učiteljskih služb pomota. Pod točko 4 namreč, se glasi Brezovica, kjer bi moralo stati Borovnica.

Slovenska Šolska Matica. Se je čas! Kdor še ni poslal članarine svojemu poverjeniku, naj jo pošlje kar naravnost na naslov Slovenske Matice v Ljubljani. P. n. poverjenike, ki še niso poslali imenika, prosimo, naj se podvzajo.

Običajni mesečni sestanek učiteljstva Radovljiškega okraja se vrši v nedeljo dne 12. t. m. v hotelu Triglav na Bledu in sicer popoldne.

Razdelitev draginjskih doklad ljubljanskim neomeženim učiteljcem. Na mestni slov. dekl. šoli pri Sv. Jakobu je dobilo: 25 odstotno draginjsko doklado 7 definitivnih učiteljev in 1 provizorična, 20 odstotno draginjsko doklado 2 provizorični učitelji, 10 odstot. draginjsko doklado 1 definitivna učiteljica in 2 provizorični. Prezrti so: 4 definitivne učiteljice (Sark Albina, Žerjav Ema, Mehle Marija, Rojc Emilija), in 5 provizoričnih (Meško Marija, Svetek Albina, Kalin Ivanka, Sinkovc Karla, Lukanc Elza). — Na mestni nemški dekliški šoli na Vrtači so prejeli 25 odstotno draginjsko doklado vse definitivne učiteljice (po številu 8), 10 odstot. doklado 1 provizorična učiteljica. Prezrti sta 2 provizorični učiteljici (Ravnika Kristina, Luckmann Marija). — Na deželni gluhonemnici sta prezrti obe učiteljici (Župančič Vita, Drenik Marija).

Priporočajte in širite naš list!

Listnica uredništva.

Društvo vpokojenega učiteljstva: Vašemu vprašanju odgovarja § 59. in § 77. dež. zakona z dne 29. aprila 1873, dež. zakona št. 22. Poglejte Heinza na str. 495. in 501! — Č: »Slovo« porabimo prihodnjič!

Alojzij Luznik

Dornberg pri Gorici, Primorsko.

Slike, pohištvo, glasovirji, harmoniji, šolske in društvene zastave. Kdor želi cenik za pohištvo, naj blagovoli naznaniti, rabi li opravo za spalnico, obednico, katere komade itd. Vsi izdelki najsolidnejši. Cene zmerne. Plačevanje po dogovoru.

Znamenje

pravega Franckovega pridatka za kavo je kavni mlinček. — Nahajajo se pa tudi ponaredbe. — Tedaj pozor pri nakupu!

Pravi :Franck: izdeluje se iz najboljših sirovin.

Tovarna v Zagrebu.

Naznanilo.

Vljudno naznanjam p. n. občinstvu, da sem prevzela v lastno režijo hotel in restavracijo pri

„Zlatem jelenu“ v Gorici.

Skrbela bom, da bode cenj. gostom poleg Pilzenskega in Puntigamskega piva na razpolago vedno le pristno, naravno vino in dobra kuhinja.

Nadejam se, pridobiti si s točno potrebo, z zmernimi cenami in snažno oskrbo sob zaupanja od strani slavnega občinstva.

Za obilen obisk se priporočam

Pavla Koren.

Slovensko Abecedo

za ženska ročna dela (II. pomnožena izdaja) po 20 vin. komad priporoča

Milena Kiferle

učiteljica ženskih ročnih del v Ljubljani, Krojaška ulica 8./II.

Kjigoveznica

IV. Bonač

Ljubljana, Šelenburgova ul.

priporoča vsakovrstna knjigoveška dela, galanterijo, passepartuje itd. Posebno močna vez za knjižnice in čitalnice.

Cene zmerne, delo solidno.

Snažno se oblači vsa rodovina, ki si naroči zbirko vzorcev iz češke tkalnice

Marije Jirsové

učiteljeve soproge, v Novém Hradku p. Met. (dobaviteljica dež. osrednje zveze učiteljskih društev v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 m dolgih odrezkov čefira kanafasa, flanele, platna, modrotiska itd. Zavoj 45 m za 18 K, najlepša kvaliteta 40 m za 20 K franko, tudi polovica zavoja za 9, oziroma 10 K.

Blago je stalnobarbno in močne kakovosti. Naročite in ostanite stalni odjemalci. Vzorci blaga zastonj in franko.

AVGUST AGNOLA

Ljubljana, Dunajska cesta 13

— poleg „Figovca“ —

priporoča svojo veliko zalogo stekla, porcelana, petrolejnih svetilk, ogledal, okvirov, šip itd. Tintinke za šolske klopi, aparate za fizikalne poizkušnje.

Prevzema vsakovrstna stek arska dela, tudi nova šolska poslopja na deželi itd.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani,

IV

I. Z. S. O. S.

Frančiškanska ulica šte. 8.

priporoča

vsakovrstne poštné in železniške tiskovine

za šolsko uporabo urejene po najnovejših uradnih vzorcih.

Ceniki sastonj in poštnine prosto.